

Setne urodziny księdza Jana Twardowskiego

Foto: PAP/Andrzej Rybczyński

Ksiądz Jan Twardowski

urodził się 1 czerwca 1915 roku w Warszawie. Już jako chłopiec interesował się literaturą i

poezją. Na początku zaczytywał się w baśniach Andersena, gdyż emanowały z nich ciepło i dobroć. W 1927 roku rozpoczął naukę w Państwowym Gimnazjum Matematyczno-Przyrodniczym im. Tadeusza Czackiego. Profil szkoły nie przeszkodził Twardowskiemu w pielęgnowaniu zamiłowania do literatury. Duży w tym udział wybitnych polonistów, których spotkał w trakcie swojej nauki. Edukację w gimnazjum młody Janek zakończył w 1936 roku, zdając maturę. Już w trakcie nauki przyszły poeta nawiązał współpracę z pismem młodzieży gimnazjalnej *Kuźnia Młodych*, gdzie publikował swoje pierwsze wiersze, prowadził poradnik literacki, drukował opowiadania, wywiady z pisarzami, felietony i artykuły. Swój pierwszy tomik poezji wydał w 1937 roku. Wiersze ukazały się nakładem księgami F. Hoesicka i opatrzone były tytułem *Powrót Andersena*. Przed wybuchem drugiej wojny światowej Jan Twardowski rozpoczął na Uniwersytecie Warszawskim studia polonistyczne, które przerwała wojna. Jej wybuch zaskoczył go na ostatnim roku, gdy poeta miał już absolutorium. Pisanie pracy magisterskiej musiał odłożyć aż do 1945 roku. Wojna przyniosła rodzinie Twardowskich przymusową przeprowadzkę. Ich dom w Warszawie spłonął i poeta wraz z rodzicami musiał przenieść się do Radomia. W czasie okupacji był żołnierzem Armii Krajowej i walczył w Powstaniu Warszawskim. W 1945 roku Jan Twardowski powrócił do Warszawy i rozpoczął równocześnie naukę w Seminarium Duchownym oraz studia teologiczne na Uniwersytecie Warszawskim. Podczas nauki w Seminarium dokończył swą pracę magisterską, którą pisał z *Godzin myśli* Słowackiego. Obronił się w 1947 roku, a święcenia kapłańskie uzyskał rok później 4 lipca 1948 roku. Pierwszą parafią księdza Twardowskiego był Żbików. Nauczał tam przez 4 lata dzieci opóźnione w rozwoju. Następnie przeniesiono go do Warszawy na Żoliborz do kościoła pod wezwaniem Stanisława Kostki, gdzie przebywał przez 6 lat. W tym czasie uczył również języka polskiego w Seminarium Duchownym na warszawskiej Pradze. Od pierwszego sierpnia 1958 roku aż do śmierci ksiądz Jan Twardowski pełnił funkcję rektora kościoła Wizytek na Krakowskim Przedmieściu. Przez cały ten okres nie zerwał z pisaniem.

Po wojnie pierwsze jego wiersze ukazały się staraniem Wojciecha Żurawskiego, kolegi z czasów *Kuźni Młodych*, który wydrukował je w *Tygodniku Powszechnym* (1946-1952). Na prawdziwy powojenny debiut księdzu – poecie przyszło czekać do 1959 roku. Wówczas bowiem nakładem poznańskiego wydawnictwa Pallotium ukazał się tomik pt. *Wiersze*. Rok 1970 okazał się dla księdza jako poety przełomowy. Wydawnictwo Znak opublikowało jego wiersze w tomiku pt. *Znak ufności*. Zostały one zauważone przez krytyków. Pojawiły się również pierwsze tłumaczenia na inne języki, m.in. niemiecki, ukraiński, bułgarski, słowacki, albański, hebrajski, węgierski, francuski, holenderski, fiński oraz esperanto. Od 1937 roku robiły furorę *Zeszyty w kratkę*. Inne jego pozycje, jak np. *Rozmowy z dziećmi i nie tylko*, *Nie przyszedłem Pana nawracać*, *Patyki i patyczki*, *Kubek z jednym uchem*, *Dwa osiołki*, *Kasztan dla milionera* spotkały się również z bardzo ciepłym odbiorem.

W czasach komunizmu ksiądz był kilkakrotnie przesłuchiwany przez SB. Zawsze jednak pozostawał wierny swoim przekonaniom i na każdym kroku podkreślał swą wielką wiarę w Boga. Mimo braku poparcia ze strony władz, poezja księdza Jana cieszyła się dużym zainteresowaniem i przyniosła autorowi wiele nagród. Jednym z ważniejszych wyróżnień było nadanie mu w 1999 roku tytuł Doktora Honoris Causa Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Ksiądz jest również Kawalerem Orderu Uśmiechu, który przyznały mu dzieci. Innych pomniejszych wyróżnień nie sposób wyliczyć, warto jednak wymienić jeszcze nagrodę PEN – Clubu, którą wyróżniono w 1982 roku *Poezje wybrane*.

Ksiądz Jan Twardowski należy do grona najbardziej popularnych współczesnych polskich poetów. Jego twórczość uczy mądrej wiary, wielkiego optymizmu, wrażliwości, szacunku dla ludzi i otaczającego świata, a przede wszystkim miłości. Ludzie kochają wiersze ks. Jana za wysoki artyzm oraz zawarty w nich jasny i czysty kodeks wartości. Ksiądz Jan Twardowski zmarł 18 stycznia 2006 roku w Warszawie.

